

СЛУЖБА БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

Головне управління Служби безпеки України в Донецькій та Луганській областях
2 управління (з дислокацією у м. Маріуполь Донецької області)

Слідчий відділ

вул. Архітектора Нільсена, 33, м. Маріуполь, Донецької області, 87515, тел. (0629) 52-53-94
www.ssu.gov.ua, Код ЄДРПОУ 20001504

ПОВІДОМЛЕННЯ про підозру

місто Дніпро

«31» жовтня 2023 року

Старший слідчий слідчого відділу 2 управління (з дислокацією у м. Маріуполь Донецької області) ГУ СБУ в Донецькій та Луганській областях капітан юстиції Бєвалова Ю.С., розглянувши матеріали кримінального провадження № 2202305000003177, внесеного до Єдиного реєстру досудових розслідувань 31.07.2023, за ознаками кримінального правопорушення, передбаченого ч. 3 ст. 111-1 КК України, та встановивши наявність достатніх доказів для повідомлення особи про підозру у вчиненні кримінального правопорушення, відповідно до ст. ст. 42, 276, 277, 278 КПК України, -

ПОВІДОМИВ:

Кацай Лілію Василівну, 01.10.1972 року народження, громадянку України, уродженку с. Кіровськ Волноваського району, Донецької області, зареєстровану за адресою: Донецька область, Волноваський район, с. Хлібодарівка, вул. Садова, буд. 2, особу якої документовано паспортом громадянина України серії ВА 846260 від 30.07.1997, виданий Волноваським РВ УМВС України в Донецькій області,

про те, що вона підозрюється в умисних діях громадянина України, спрямованих на впровадження стандартів освіти держави-агресора у закладах освіти, тобто у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 3 ст. 111-1 КК України.

24 жовтня 1945 року набув чинності Статут Організації Об'єднаних Націй, підписаний 26 червня 1945 року, яким фактично створено Організацію Об'єднаних Націй (далі – ООН), до складу якої входять Україна, Російська Федерація та ще 49 країн-засновниць, а також інші країни світу.

Відповідно до частини 4 статті 2 Статуту ООН, усі Члени вказаної організації утримуються в своїх міжнародних відносинах від погрози силою або її застосування як проти територіальної недоторканності або політичної незалежності будь-якої держави, так і будь-яким іншим чином, несумісним із Цілями Об'єднаних Націй.

Декларацією Генеральної Асамблеї ООН від 09.12.1981 № 36/103 про недопустимість інтервенції та втручання у внутрішні справи держав і резолюціями: від 16.12.1970 № 2734 (XXV), що містить Декларацію про зміцнення міжнародної безпеки; від 21.12.1965 № 2131 (XX), що містить Декларацію про неприпустимість втручання у внутрішні справи держав і про обмеження їх незалежності і суверенітету від 14.12.1974 № 3314 (XXIX), що містить визначення агресії, визначено, що жодна з держав не має права здійснювати інтервенцію або втручання у будь-якій формі або з якої б то не було причини у внутрішні і зовнішні справи інших держав. Закріплені обов'язки держав утримуватися від: збройної інтервенції, підривної діяльності, військової окупації; надання сприяння, заохочення або підтримки сепаратистської діяльності; не допускати на своїй території навчання, фінансування і вербування найманців чи засилання таких найманців на територію іншої держави.

Верховною Радою Української Радянської Соціалістичної Республіки 24.08.1991 схвалено «Акт проголошення незалежності України», яким урочисто проголошено незалежність України та створення самостійної української держави – України.

У преамбулі Декларації про державний суверенітет України від 16.07.1990 вказано, що Верховна Рада УРСР проголошує державний суверенітет України як верховенство, самостійність, повноту і неподільність влади Республіки в межах її території та незалежність і рівноправність у зовнішніх зносинах.

Відповідно до розділу V Декларації територія України в існуючих кордонах є недоторканною і не може бути змінена та використана без її згоди. Україна самостійно визначає адміністративно-територіальний устрій та порядок утворення національно-адміністративних одиниць.

Статтями 1, 2 Конституції України визначено, що Україна є суверенною і незалежною, демократичною, соціальною, правовою державою. Суверенітет України поширюється на всю її територію, яка в межах існуючого кордону є цілісною і недоторканною. Статтею 73 Конституції України закріплено, що виключно всеукраїнським референдумом вирішуються питання про зміну території України.

Згідно з пунктами 1, 2 Меморандуму про гарантії безпеки у зв'язку з приєднанням України до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї від 05 грудня 1994 року РФ, Сполучене Королівство Великої Британії та Північної Ірландії і Сполучені Штати Америки підтвердили Україні своє зобов'язання згідно з принципами Заключного акта Наради з безпеки та співробітництва в Європі від 01 серпня 1975 року поважати незалежність і суверенітет та існуючі кордони України, зобов'язалися утримуватися від загрози силою чи її використання проти територіальної цілісності чи політичної незалежності України, і що ніяка їхня зброя ніколи не буде використовуватися проти України, крім цілей самооборони, або будь-яким іншим чином згідно зі Статутом ООН.

Всупереч вказаним нормам Президент російської федерації, а також інші представники влади російської федерації, діючи всупереч вимогам п. п. 1, 2 Меморандуму про гарантії безпеки у зв'язку з приєднанням України до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї від 05.12.1994, принципам Заключного акту Наради з безпеки та співробітництва в Європі від 01.08.1975 та вимогам ч. 4 ст. 2 Статуту ООН і Декларацій Генеральної Асамблеї ООН від 09.12.1981 № 36/103, від 16.12.1970 № 2734 (XXV), від 21.12.1965 № 2131 (XX), від 14.12.1974 № 3314 (XXIX), спланували, підготували і розв'язали агресивну війну та воєнний конфлікт проти України.

З цією метою 22.02.2022 Президент російської федерації підписав з керівниками російських окупаційних адміністрацій на тимчасово окупованих територіях Донецької та Луганської областей договори про дружбу, співробітництво та взаємну допомогу, які в той же день ратифіковані Державною думою та Радою Федерації Федеральних Зборів російської федерації.

В цей же день Президент російської федерації, з метою надання видимості законності дій по нападу на Україну, направив до Ради Федерації Федеральних Зборів російської федерації звернення про використання Збройних Сил російської федерації за межами російської федерації, яке було задоволено.

Керівники російських окупаційних адміністрацій на тимчасово окупованих територіях Донецької та Луганської областей 23.02.2022 звернулися до Президента російської федерації з проханням надати допомогу у відбитті надуманої ними воєнної агресії «українського режиму щодо населення» так званих «донецької народної республіки» та «луганської народної республіки».

Президент російської федерації 24.02.2022 оголосив про своє рішення почати військову операцію в Україні, після чого був відданий наказ на вторгнення підрозділів Збройних Сил російської федерації на територію України.

Після цього, 24.02.2022 на виконання вищевказаного наказу військовослужбовці Збройних Сил російської федерації шляхом збройної агресії, незаконно вторглися на територію України через лінію державного кордону України, розташовану в Автономній Республіці Крим, Донецькій, Луганській, Харківській, Херсонській, Миколаївській, Київській, Сумській, Чернігівській та інших областях та шляхом застосування зброї здійснили напад на державні органи, органи місцевого самоврядування, підприємства, установи, організації, військові частини, інші об'єкти, які мають важливе народногосподарське чи оборонне значення, житлові масиви та інші цивільні об'єкти, а також здійснили окупацію частини території України, чим вчинили дії на порушення порядку, встановленого Конституцією України, що продовжується до теперішнього часу та призводить до тяжких наслідків.

Указані дії супроводжуються бойовим застосуванням авіації, артилерійськими та ракетними ударами, а також застосуванням броньованої техніки та іншого озброєння. При цьому вогневі удари здійснюються по

об'єктам, які захищені нормами міжнародного гуманітарного права. Зазначені дії призвели до тяжких наслідків у вигляді загибелі людей, у тому числі дітей, отримання ними тілесних ушкоджень різного ступеня тяжкості та заподіяння матеріальних збитків у вигляді знищення будівель, майна та інфраструктури.

Перебування на території України підрозділів збройних сил інших держав з порушенням процедури, визначеної Конституцією та законами України, Гаазькими конвенціями 1907 року, IV Женевською конвенцією 1949 року, а також всупереч Меморандуму про гарантії безпеки у зв'язку з приєднанням України до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї 1994 року, Договору про дружбу, співробітництво і партнерство між Україною і російською федерацією 1997 року та іншими міжнародно-правовими актами, є окупацією частини території суверенної держави Україна і міжнародним протиправним діянням з усіма наслідками, передбаченими міжнародним правом.

Указом Президента України «Про продовження строку дії воєнного стану в Україні» від 26.07.2023 № 451/2023, затвердженим Законом України від 27.07.2023 № 3275-IX на підставі пропозиції Ради національної безпеки і оборони України, відповідно до пункту 20 частини першої статті 106 Конституції України, Закону України «Про правовий режим воєнного стану» внесено зміни до статті 1 Указу Президента України від 24.02.2022 № 64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні», затвердженого Законом України від 24.02.2022 № 2102-IX (зі змінами, внесеними Указом від 14.03.2022 № 133/2022, затвердженим Законом України від 15.03.2022 № 2119-IX, Указом від 18.04.2022 № 259/2022, затвердженим Законом України від 21.04.2022 № 2212-IX, Указом від 17.05.2022 № 341/2022, затвердженим Законом України від 22.05.2022 № 2263-IX, Указом від 12.08.2022 № 573/2022, затвердженим Законом України від 15.08.2022 № 2500-IX, Указом від 07.11.2022 № 757/2022, затвердженим Законом України від 16.11.2022 № 2738-IX, Указом від 06.02.2023 № 58/2023, затвердженим Законом України від 07.02.2023 № 2915-IX, Указом від 01.05.2023 № 254/2023, затвердженим Законом України від 02.05.2023 № 3057-IX), Указом від 26.07.2023 № 451/2023, затвердженим Законом України від 27.07.2023 № 3275-IX продовжено строк дії воєнного стану в Україні з 05 години 30 хвилин 18.08.2023 строком на 90 діб.

Відповідно до Переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією, затвердженого Наказом Міністерства з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України 22.12.2022 № 309 (у редакції станом на 22.09.2023) село Хлібодарівка Хлібодарівської сільської територіальної громади (КАТОТТГ UA14040150000099558) Волноваського району Донецької області з 06.03.2022 є тимчасово окупованою територією України.

Законом України від 22.05.2022 № 2265-IX «Про заборону пропаганди російського нацистського тоталітарного режиму, збройної агресії Російської Федерації як держави-терориста проти України, символіки воєнного вторгнення російського тоталітарного режиму в Україну» російська федерація визнана державою - терористом (державою - агресором).

Так званім «Федеральним законом рф от 17.02.2023 № 19-ФЗ «Об особенностях правового регулирования отношений в сферах образования и науки в связи с принятием в российскую федерацию донецкой народной республики, луганской народной республики, Запорожской области, Херсонской области и образованием в составе российской федерации новых субъектов - донецкой народной республики, луганской народной республики, Запорожской области, Херсонской области и о внесении изменений в отдельные законодательные акты российской федерации», встановлена та визначена діяльність, організація роботи та особливості навчання у середніх професійних навчальних закладах, які розташовані на тимчасово окупованій території відповідно до стандартів освіти держави-агресора.

Надалі, у невстановлений досудовим слідством час, але не пізніше квітня 2022, представниками окупаційної адміністрації держави-агресора створено заклад освіти під назвою «Муниципальное бюджетное общеобразовательное учреждение «Хлебодаровская школа» администрации Волноваского района», розташованого за адресою: Донецька область, Волноваський район, Хлібодарівська сільська територіальна громада, село Хлібодарівка, вул. Миру, буд. 1а, на основі приміщень та матеріальних цінностей комунального закладу «Хлібодарівського навчально-виховного комплексу Хлібодарівської територіальної громади».

У період тимчасової окупації Волноваського району Донецької області, зокрема с. Хлібодарівка, окупаційною адміністрацією російської федерації, всупереч законам України, прийнято рішення про впровадження стандартів освіти російської федерації.

Відповідно до ч. 2 ст. 14 «Федерального закона «Об образовании в российской федерации» від 29.12.2012 № 273-ФЗ (далі - закон № 273-ФЗ) в освітніх організаціях освітня діяльність здійснюється на державній мові російської федерації, якщо цією статтею не встановлено інше. Викладання та вивчення державної мови російської федерації в рамках освітніх програм, що мають державну акредитацію, здійснюються відповідно до федеральних державних освітніх стандартів та освітніх стандартів.

Відповідно до п. 6 ст. 2 закону № 273-ФЗ федеральний державний освітній стандарт - сукупність обов'язкових вимог до освіти певного рівня та (або) до професії, спеціальності та напряму підготовки, затверджених залежно від рівня освіти федеральним органом виконавчої влади, що здійснює функції з вироблення та реалізації державної політики та нормативно-правового регулювання у сфері загальної освіти, або федеральним органом виконавчої влади, що здійснює функції з вироблення та реалізації державної політики та нормативно-правового регулювання у сфері вищої освіти.

Відповідно до ч. 5 ст. 11 закону № 273-ФЗ федеральні державні освітні стандарти загальної освіти розробляються за рівнями освіти.

Стандарти основної загальної освіти (5-9 класи) у системі освіти російської федерації затверджено наказом міністерства освіти та науки російської федерації від 31.05.2021 № 287 «Об утверждении федерального государственного образовательного стандарта основного общего образования»

(зареєстрований в міністерстві юстиції рф 05.07.2021 № 64101) (далі - ФГОС № 287). Згідно з п. 32.1 цього стандарту, до навчального плану входять наступні обов'язкові для вивчення учбові предмети: російська мова, Література, Рідна мова та (або) державна мова республіки російської федерації, Рідна література, Іноземна мова, Друга іноземна мова, Математика, Інформатика, Історія, Суспільствознавство, Географія, Фізика, Хімія, Біологія, Образотворче мистецтво, Музика, Технологія, Фізична культура, Основи безпеки життєдіяльності. Навчальний предмет «Математика» предметної галузі «Математика та інформатика» включає навчальні курси «Алгебра», «Геометрія», «Вірогідність і статистика».

Відповідно до п. 15 цього стандарту програма основної загальної освіти, у тому числі адаптована, реалізується державною мовою російської федерації.

Стандарти середньої освіти (10-11 класи) у системі освіти російської федерації затверджено наказом міністерства освіти та науки російської федерації від 17.05.2012 № 413 «Об утверждении федерального государственного образовательного стандарта среднего общего образования» (зареєстрований в міністерстві юстиції російської федерації 06.07.2012 № 24480) (далі - ФГОС № 413). Згідно з п. 18.3.1 цього стандарту, учбовий план середнього середньої загальної освіти передбачає обов'язкове вивчення наступних учбових предметів на базовому та поглибленому рівні: російська мова, Література, Рідна мова та (або) державна мова республіки російської федерації, Рідна література, Іноземна мова, Друга іноземна мова, Математика, Інформатика, Історія, Суспільствознавство, Географія, Фізика, Хімія, Біологія, Фізична культура, Основи безпеки життєдіяльності.

Так, громадянка України Кацай Лілія Василівна, 01.10.1972 р.н., достовірно володіючи інформацією, що з 24.02.2022 підрозділами збройних сил та інших військових формувань російської федерації здійснено повномасштабне вторгнення на територію суверенної держави Україна, та розуміючи, що вчиняються дії, направлені на зміну меж території України у порушення порядку, встановленого Конституцією України, свідомо та добровільно прийняла рішення у період воєнного стану перейти на бік ворога, тобто на сторону окупаційної влади Російської Федерації.

Реалізуючи свій злочинний умисел, Кацай Лілія Василівна, 01.10.1972 р.н., після повної окупації (точна дата в ході проведення досудового розслідування не встановлена) військовослужбовцями збройних сил російської федерації території с. Хлібодарівка Хлібодарівської сільської територіальної громади Волноваського району Донецької області, перебуваючи на території зазначеного населеного пункту, усвідомлюючи, що в Україні введено воєнний стан, керуючись ідеологічними та корисливими мотивами, умисно, добровільно погодилася на співпрацю з окупаційною владою російської федерації, та добровільно прийняла пропозицію обійняти посаду директора так званого «Муниципального бюджетного общеобразовательного учреждения «Хлебодаровская школа» администрации Волноваського района», яке розташоване за адресою: Донецька область,

Волноваський район, Хлібодарівська сільська територіальна громада, село Хлібодарівка, вул. Миру, буд. 1а.

Продовжуючи виконувати свій злочинний умисел, маючи мету, направлену на здійснення дій громадянином України, спрямованих на впровадження стандартів освіти держави-агресора у закладах освіти, Кацай Лілія Василівна, 01.10.1972 р.н., перебуваючи за вищевказаною адресою, з квітня 2022 та по теперішній час, займаючи посаду директора так званого «Муниципального бюджетного общеобразовательного учреждения «Хлебодаровская школа» администарации Волноваского района», згідно з посадовими обов'язками керівника освітньої установи, передбаченими чинним законодавством держави-агресора – рф, з урахуванням вимог Федерального закону № 273 від 29.12.2012 «Про освіту в російській федерації» у редакції від 08 грудня 2020 року; вимог ФДОС ПЗО, ФДОС ОЗО та ФДОС СОО, затверджених Наказом Міносвіти росії №373 від 06.10.2009 (зі змінами від 11.12.2020); № 1897 від 17.12.2010 (у редакції від 31.12.2015) та ФДОС СОО, затвердженого Наказом Міносвіти росії № 413 від 17.05.2012 (у редакції від 11.12.2020) з урахуванням СП 2.4.3648-20 «Санітарно-епідеміологічні вимоги до організацій виховання та навчання, відпочинку та оздоровлення дітей та молоді», а також Наказу МОЗсоцрозвитку рф від 26.08.2010 N 761н (ред. від 31.05.2011) «Про затвердження Єдиного кваліфікаційного довідника посад керівників, фахівців та службовців, розділ «Кваліфікаційні характеристики посад працівників освіти», виконує покладені на неї наступні функції: здійснює керівництво освітньою установою відповідно до законів та інших нормативних правових актів, статуту освітньої установи; забезпечує системну освітню (навчально-виховну) та адміністративно-господарську (виробничу) роботу освітньої установи; **забезпечує реалізацію федерального державного освітнього стандарту**, федеральних державних вимог; формує контингенти учнів (вихованців, дітей), забезпечує охорону життя і здоров'я під час освітнього процесу, дотримання права і свободи учнів (вихованців, дітей) і працівників освітнього закладу встановленому законодавством Російської Федерації порядку; визначає стратегію, цілі та завдання розвитку освітньої установи, приймає рішення про програмне планування її роботи, участь освітньої установи в різних програмах та проектах, забезпечує дотримання вимог, що висуваються до умов освітнього процесу, освітніх програм, результатів діяльності освітньої установи та якості освіти, безперервне підвищення якості освіти у освітньому закладі; забезпечує об'єктивність оцінки якості освіти учнів (вихованців, дітей) в освітньому закладі; спільно з радою освітньої установи та громадськими організаціями здійснює розробку, затвердження та реалізацію програм розвитку освітньої установи, освітньої програми освітньої установи, навчальних планів, навчальних програм курсів, дисциплін, річних календарних навчальних графіків, статуту та правил внутрішнього трудового розпорядку освітньої установи; створює умови для впровадження інновацій, забезпечує формування та реалізацію ініціатив працівників навчального закладу, спрямованих на покращення роботи навчального закладу та підвищення якості освіти, підтримує сприятливий

морально-психологічний клімат у колективі; у межах своїх повноважень розпоряджається бюджетними коштами, забезпечує результативність та ефективність їх використання; у межах встановлених коштів формує фонд оплати праці з поділом його на базову та стимулюючу частину; затверджує структуру та штатний розпис освітньої установи; вирішує кадрові, адміністративні, фінансові, господарські та інші питання відповідно до статуту навчального закладу; здійснює підбір та розміщення кадрів; створює умови безперервного підвищення кваліфікації працівників; забезпечує встановлення заробітної плати працівників освітньої установи, у тому числі стимулюючої частини (надбавок, доплат до окладів (посадових окладів), ставок заробітної плати працівників), виплату в повному розмірі належної працівникам заробітної плати у строки, встановлені колективним договором, правилами внутрішнього трудового трудовими договорами; вживає заходів щодо забезпечення безпеки та умов праці, що відповідають вимогам охорони праці; вживає заходів щодо забезпечення освітньої установи кваліфікованими кадрами, раціонального використання та розвитку їх професійних знань та досвіду, забезпечує формування резерву кадрів з метою заміщення вакантних посад в освітній установі; організовує та координує реалізацію заходів щодо підвищення мотивації працівників до якісної праці, у тому числі на основі їх матеріального стимулювання, підвищення престижності праці в освітній установі, раціоналізації управління та зміцнення дисципліни праці; створює умови, що забезпечують участь працівників у управлінні освітньою установою; приймає локальні нормативні акти освітнього закладу, які містять норми трудового права, зокрема з питань встановлення системи оплати праці з огляду на думку представницького органу працівників; планує, координує та контролює роботу структурних підрозділів, педагогічних та інших працівників освітньої установи; забезпечує ефективну взаємодію та співпрацю з органами державної влади, місцевого самоврядування, організаціями, громадськістю, батьками (особами, які їх замінюють), громадянами; представляє освітній заклад у державних, муніципальних, громадських та інших органах, установах, інших організаціях; сприяє діяльності учительських (педагогічних), психологічних організацій та методичних об'єднань, громадських (у тому числі дитячих та молодіжних) організацій; забезпечує облік, збереження та поповнення навчально-матеріальної бази, дотримання правил санітарно-гігієнічного режиму та охорони праці, облік та зберігання документації, залучення для провадження діяльності, передбаченої статутом освітньої установи, додаткових джерел фінансових та матеріальних засобів; забезпечує подання засновнику щорічного звіту про надходження, витрачання фінансових та матеріальних засобів та публічного звіту про діяльність освітньої установи в цілому; виконує правила з охорони праці та пожежної безпеки.

Також, Кацай Лілія Василівна, 01.10.1972 р.н., перебуваючи у с. Хлібодарівка Волноваського району Донецької області, виконуючи свій злочинний умисел, спрямований на впровадження стандартів освіти держави-агресора у закладах освіти, використовуючи отримані повноваження, 03.09.2022 провела засідання методичної ради «Муниципального бюджетного

общеобразовательного учреждения «Хлебодаровская школа» администрации Волновахского района», на якому, як керівник, затвердила так звану «Рабочую програму виховання «Муниципального бюджетного общеобразовательного учреждения «Хлебодаровская школа» администрации Волновахского района»»; 09.09.2022 проводила засідання методичної ради «Муниципального бюджетного общеобразовательного учреждения «Хлебодаровская школа» администрации Волновахского района», на якому затвердила так званий «Календарный план воспитательной работы на 2022–2023 год «Муниципального бюджетного общеобразовательного учреждения «Хлебодаровская школа» администрации Волновахского района»».

Тим самим, Кацай Л.В., будучи громадянином України, здійснює дії, спрямовані на впровадження стандартів освіти держави-агресора у закладах освіти.

Таким чином, Кацай Лілія Василівна обґрунтовано підозрюється в здійсненні громадянином України впровадження стандартів освіти держави-агресора у закладах освіти, тобто у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 3 ст. 111-1 КК України.

Старший слідчий слідчого відділу 2 управління
(з дислокацією у м. Маріуполь Донецької області)
ГУ СБУ в Донецькій та Луганській областях
капітан юстиції

 Юлія БЄВАЛОВА

ПОГОДЖЕНО

Процесуальний керівник у провадженні -
прокурор відділу захисту інтересів
дітей та протидії насильства
Донецької обласної прокуратури

 Олександр ШЕЛУХІН

ПРАВА ПІДОЗРЮВАНОВОГО Конституція України

Стаття 28. Кожен має право на повагу до його гідності.

Ніхто не може бути підданий катуванню, жорстокому, нелюдському або такому, що принижує його гідність, поводженню чи покаранню. Жодна людина без її вільної згоди не може бути піддана медичним, науковим чи іншим досліддам.

Стаття 29. Кожна людина має право на свободу та особисту недоторканність.

Ніхто не може бути заарештований або триматися під вартою інакше як за вмотивованим рішенням суду і тільки на підставах та в порядку, встановлених законом.

У разі нагальної необхідності запобігти злочинів чи його припинити уповноважені на те законом органи можуть застосувати тримання особи під вартою як тимчасовий запобіжний захід, обґрунтованість якого протягом сімдесяти двох годин має бути перевірена судом. Затримана особа негайно звільняється, якщо протягом сімдесяти двох годин з моменту затримання їй не вручено вмотивованого рішення суду про тримання під вартою.

Кожному заарештованому чи затриманому має бути невідкладно повідомлено про мотиви арешту чи затримання, роз'яснено його права та надано можливість з моменту затримання захищати себе особисто та користуватися правовою допомогою захисника.

Кожний затриманий має право у будь-який час оскаржити в суді своє затримання.

Про арешт або затримання людини має бути негайно повідомлено родичів заарештованого чи затриманого.

Стаття 55. Права і свободи людини і громадянина захищаються судом.

Кожному гарантується право на оскарження в суді рішень, дій чи бездіяльності органів державної влади, органів місцевого самоврядування, посадових і службових осіб.

Кожен має право звертатися за захистом своїх прав до Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини.

Кожен має право після використання всіх національних засобів правового захисту звертатися за захистом своїх прав і свобод до відповідних міжнародних судових установ чи до відповідних органів міжнародних організацій, членом або учасником яких є Україна.

Кожен має право будь-якими не забороненими законом засобами захищати свої права і свободи від порушень і протиправних посягань.

Стаття 56. Кожен має право на відшкодування за рахунок держави чи органів місцевого самоврядування матеріальної та моральної шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органів державної влади, органів місцевого самоврядування, їх посадових і службових осіб при здійсненні ними своїх повноважень.

Стаття 59. Кожен має право на правову допомогу. У випадках, передбачених законом, ця допомога надається безоплатно. Кожен є вільним у виборі захисника своїх прав.

Для забезпечення права на захист від обвинувачення та надання правової допомоги при вирішенні справ у судах та інших державних органах в Україні діє адвокатура.

Стаття 62. Особа вважається невинуватою у вчиненні злочину і не може бути піддана кримінальному покаранню, доки її вину не буде доведено в законному порядку і встановлено обвинувальним вироком суду.

Ніхто не зобов'язаний доводити свою невинуватість у вчиненні злочину.

Обвинувачення не може ґрунтуватися на доказах, одержаних незаконним шляхом, а також на припущеннях. Усі сумніви щодо доведеності вини особи тлумачаться на її користь.

У разі скасування вироку суду як неправосудного держава відшкодовує матеріальну і моральну шкоду, завдану безпідставним засудженням.

Стаття 63. Особа не несе відповідальності за відмову давати показання або пояснення щодо себе, членів сім'ї чи близьких родичів, коло яких визначається законом.

Підозрюваний, обвинувачений чи підсудний має право на захист. Засуджений користується всіма правами людини і громадянина, за винятком обмежень, які визначені законом і встановлені вироком суду.

Кримінальний процесуальний кодекс України

Стаття 42. Підозрюваний

Підозрюваний, обвинувачений має право:

1) знати, у вчиненні якого кримінального правопорушення його підозрюють;

2) бути чітко і своєчасно повідомленим про свої права, а також отримати їх роз'яснення у разі необхідності;

3) на першу вимогу мати захисника і побачення з ним до першого та перед кожним наступним допитом з дотриманням умов, що забезпечують конфіденційність спілкування, на присутність захисника під час допиту та інших процесуальних дій, на відмову від послуг захисника в будь-який момент кримінального провадження, на отримання послуг захисника за рахунок держави у випадку відсутності коштів на оплату таких послуг;

4) не говорити нічого з приводу підозри проти нього або у будь-який момент відмовитися відповідати на запитання;

5) давати пояснення, показання з приводу підозри чи в будь-який момент відмовитися їх давати;

6) вимагати перевірки обґрунтованості затримання;

7) у разі затримання – на негайне повідомлення членів сім'ї, близьких родичів чи інших осіб про затримання і місце свого перебування;

8) збирати і подавати слідчому, прокурору, слідчому судді докази;

9) брати участь у проведенні процесуальних дій;

10) під час проведення процесуальних дій ставити запитання, подавати свої зауваження та заперечення щодо порядку проведення дій, які заносяться до протоколу;

11) застосовувати з додержанням вимог КПК України технічні засоби при проведенні процесуальних дій, в яких він бере участь. Слідчий, прокурор, слідчий суддя, суд мають право заборонити застосовування технічних засобів при проведенні окремої процесуальної дії чи на певній стадії кримінального провадження з метою нерозголошення відомостей, які містять таємницю, що охороняється законом, чи стосуються інтимного життя особи, про що виноситься вмотивована постанова (ухвала);

12) заявляти клопотання про проведення процесуальних дій, про забезпечення безпеки щодо себе, членів своєї сім'ї, близьких родичів, майна, житла тощо;

13) заявляти відводи;

14) ознайомлюватися з матеріалами досудового розслідування, та вимагати відкриття матеріалів;

15) одержувати копії процесуальних документів та письмові повідомлення;

16) оскаржувати рішення, дії та бездіяльність слідчого, прокурора, слідчого судді;

17) вимагати відшкодування шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органу, що здійснює оперативно-розшукову діяльність, досудове розслідування, прокуратури або суду, в порядку, визначеному законом, а також відновлення репутації, якщо підозра, обвинувачення не підтвердились;

18) користуватись рідною мовою, отримувати копії процесуальних документів рідною або іншою мовою, якою він володіє, та в разі необхідності користуватися послугами перекладача за рахунок держави.

Підозрюваний, який є іноземцем і тримається під вартою, має право на зустрічі з представником дипломатичної чи консульської установи своєї держави, яку йому зобов'язана забезпечити адміністрація місця ув'язнення.

Підозрюваний зобов'язаний:

- 1) прибувати за викликом до суду, а в разі неможливості прибути за викликом у призначений строк – заздалегідь повідомити про це суд;
- 2) виконувати обов'язки, покладені на нього рішенням про застосування заходів забезпечення кримінального провадження;
- 3) підкорятися законним вимогам та розпорядженням слідчого, прокурора, слідчого судді, суду.

На всіх стадіях кримінального провадження підозрюваний має право примиритися з потерпілим і укласти угоду про примирення. У передбачених законом України про кримінальну відповідальність та КПК України випадках примирення є підставою для закриття кримінального провадження.

Права мені роз'яснені та зрозумілі. Пам'ятку про процесуальні права та обов'язки підозрюваного отримав.

Про підозру мені повідомлено, письмове повідомлення про підозру та пам'ятка про процесуальні права і обов'язки вручені, права підозрюваного мені оголошені та роз'яснені.

Підозрювана _____ Л.В. Кацай

«__» год. «__» хв. «__» жовтня 2023 року

Захисник _____ (_____)

«__» год. «__» хв. «__» жовтня 2023 року

Повідомлення про підозру здійснив:

Старший слідчий слідчого відділу 2 управління
(з дислокацією у м. Маріуполь Донецької області)
ГУ СБУ в Донецькій та Луганській областях
капітан юстиції

Юлія БЄВАЛОВА